

Pihlajalinna

Bottenhavets Hälsa
Selkämeren Terveys

Omavalvontasuunnitelma 2026

Selkämeren Terveys Oy

Laatija:
Johtoryhmä

Hyväksyjä:
Ylilääkäri Niina Myllymäki

Päivitetty 26.6.2026

Sisällys

1	Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	3
1.1	Palveluntuottajan perustiedot	3
1.2	Palveluyksiköiden perustiedot.....	3
1.3	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	3
2	Omavalvontasuunnitelma	3
2.1	Omavalvontasuunnitelman laatiminen	4
2.2	Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen.....	4
2.3	Omavalvontasuunnitelman vastuunjako.....	4
3	Palveluiden laadun ja turvallisuuden varmistaminen	5
3.1	Palvelujen saatavuuden varmistaminen	6
3.2	Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen	6
3.3	Asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden varmistaminen	6
3.4	Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen.....	7
3.5	Toimitilat ja välineet.....	8
3.6	Lääkinnälliset laitteet.....	8
3.7	Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt	9
3.8	Lääkehoitosuunnitelma	10
3.9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojat	10
3.10	Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	11
3.11	Asiakkaan ja potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen	11
4	Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen.....	13
4.1	Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja poikkeamien käsittely	13
4.2	Vakavan vaaratapahtuman selvitys.....	14
4.3	Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä.....	15
4.4	Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano.....	15
5	Omavalvonnan seuranta ja raportointi	15
5.1	Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi	15
5.2	Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi	16

1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palvelun tuottaja
Ab Bottenhavets Hälsa - Selkämeren Terveys Oy

Palvelun tuottajan Y-tunnus
2833208-2

Toimipisteet

Kristiinankaupungin terveysasema
Sipyyn Neuvola

Terveystenhuollon palveluista vastaava johtaja

Ylilääkäri

Niina Myllymäki

Kehräsaari B, 33200 Tampere

p. 06 218 6013

niina.myllymaki@pihlajalinna.fi

1.2 Palveluyksikköjen perustiedot

Tämä omavalvontasuunnitelma koskee Selkämeren Terveys Oy:n tuottamia palveluita. Palveluita tuotetaan neljässä yksikössä, joita ovat fysioterapia, neuvola ja kouluterveydenhuolto, suunterveydenhuolto ja vastaanottopalvelut.

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Selkämeren Terveys Oy tuottaa julkisia terveydenhuollon palveluja Kristiinankaupungin ja Pohjanmaan hyvinvointialueen asukkaille. Tavoitteena on turvata ja kehittää sote-lähipalveluita ja vahvistaa alueen elinvoimaa sekä ylläpitää kustannustehokkuutta. Lisäksi tavoitteenamme on terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen. Kohtaamme asiakkaamme arvostavalla, kunnioittavalla ja valmentavalla otteella. Käytämme näyttöön perustuvia sekä yleisten suositusten ja linjausten mukaisia työtapoja.

Perustehtävä on tuottaa laadukasta ja vaikuttavaa terveydenhuollon palvelua hyvinvointialueelle sekä yksittäisille ihmisille. Selkämeren Terveysten palveluissa palvelemme asiakkaita laadukkaasti ja tasapuolisesti. Käytämme näyttöön ja tietoon perustuvia menetelmiä ja hyödynnämme käypähoito -suosituksia. Tarjoamme palveluita oikea aikaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Selkämeren Terveysten toimintaa ohjaavat Pihlajalinnan arvot eettisyys, energisyys ja ennakoluulottomuus. Kaikki Pihlajalinna-konserniin kuuluvat yhtiöt toimivat samojen arvojen ja tehtävän mukaisesti sekä noudattavat samoja toimintaperiaatteita. Pihlajalinnan strategisena painopisteenä on olla vakuutusyhtiöiden, yritysten ja julkisen sektorin onnistumiseen sitoutunein kumppani, asiakaslähtöisten ja tuloksellisten hoitopolkujen uudistaja, sekä kuluttajan ja ammattilaisen ykkösvalinta.

2 Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma kattaa kaikki Selkämeren Terveys Oy:ssä tuotettavat palvelut. Niihin kuuluvat työntekijöidemme tuottamat palvelut sekä itsenäisten ammatinharjoittajien tuottamat palvelut. Itsenäisten ammatinharjoittajien ja palveluyritysten tulee laatia omasta toiminnastaan myös palveluntuottajan oma

omavalvontasuunnitelma. Mikäli Selkämeren Terveys Oy:n ja palveluntuottajan omavalvontasuunnitelmissa on ristiriitaa, noudatetaan Selkämeren Terveys Oy:n omavalvontasuunnitelmaa.

Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan omavalvonnalliset menetelmät ja keinot, joita Selkämeren Terveys käyttää tuottamiensa palveluiden laadun ja turvallisuuden varmistamiseen ja seurantaan. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan myös, miten toimitaan, jos omavalvonnassa havaitaan puutteita tai poikkeamia.

Omavalvontasuunnitelma on ohjaa Selkämeren Terveys Oy:ssä toimivien ammattilaisten työtä. Omavalvontasuunnitelman tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että jokainen ammattilainen sitoutuu omavalvonnan menettelyihin ja noudattaa niitä.

2.1 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvontasuunnitelman laatimisesta on vastannut Selkämeren Terveiden johtoryhmä. Sen on hyväksynyt Selkämeren Terveiden ylilääkäri.

Omavalvontasuunnitelma katselmoidaan vähintään kerran vuodessa ja päivitetään tarpeen mukaan toiminnan tai toimintatapojen muuttuessa.

Omavalvontasuunnitelmaa täydentävät yksiköiden toimintaohjeet ja muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat, kuten konsernin mallipohjan mukaan laadittu toimipisteen lääkehoitosuunnitelma, pelastussuunnitelma, sähkökatkosuunnitelma, hygieniasuunnitelma ja jätehuoltosuunnitelma. Yksikkökohtaisten suunnitelmien ja toimintaohjeiden laatimisesta ja päivittämisestä vastaavat yksiköiden vastuhenkilöt.

Itsenäiset ammatinharjoittajat ja palveluyritykset laativat omaa toimintaansa koskevan palveluntuottajan omavalvontasuunnitelman. Palveluntuottaja vastaa oman suunnitelmansa päivittämisestä ja noudattamisesta.

2.2 Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen

Selkämeren Terveys Oy:n omavalvontasuunnitelma julkaistaan potilaiden ja asiakkaiden käyttöön Selkämeren Terveiden verkkosivuilla ja Selkämeren Terveys Oy:n ammattilaisten käyttöön yksiköiden Teams-kanavilla. Omavalvontasuunnitelma on myös saatavissa yksiköissä. Omavalvontasuunnitelman aiemmat versiot säilytetään arkistossa.

Omavalvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Siksi se ei voi sisältää salassa pidettävää tai muutoin ei-julkista tietoa.

Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan omavalvontaraportissa, joka julkaistaan 4 kuukauden välein verkkosivuilla.

2.3 Omavalvontasuunnitelman vastuunjako

Selkämeren Terveys Oy:n omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa johtoryhmä. Sen hyväksyy Selkämeren Terveiden ylilääkäri.

Yksiköiden esihenkilöt vastaavat, että yksiköissä noudatetaan omavalvontasuunnitelmassa kuvattuja menettelyjä. He vastaavat myös yksiköiden ammattilaisten perehdytyksestä omavalvonnan ohjeisiin ja menettelyihin.

Selkämeren Terveys Oy:n ammattilaiset vastaavat siitä, että tutustuvat omavalvontasuunnitelmaan ja noudattavat omavalvonnan ohjeita ja menettelyitä.

Kaikki Selkämeren Terveystessä toimivat ammattilaiset vastaavat siitä, että heidän toimintansa on omavalvontasuunnitelman, toimintaohjeiden ja hyvien käytäntöjen mukaista. Mikäli ammattilainen havaitsee omassa tai jossain muussa toiminnassa poikkeaman tai vaaratilanteen, siitä tulee tehdä asianmukainen ilmoitus ja tarvittaessa myös ilmoittaa toimipisteen vastuuhenkilöille.

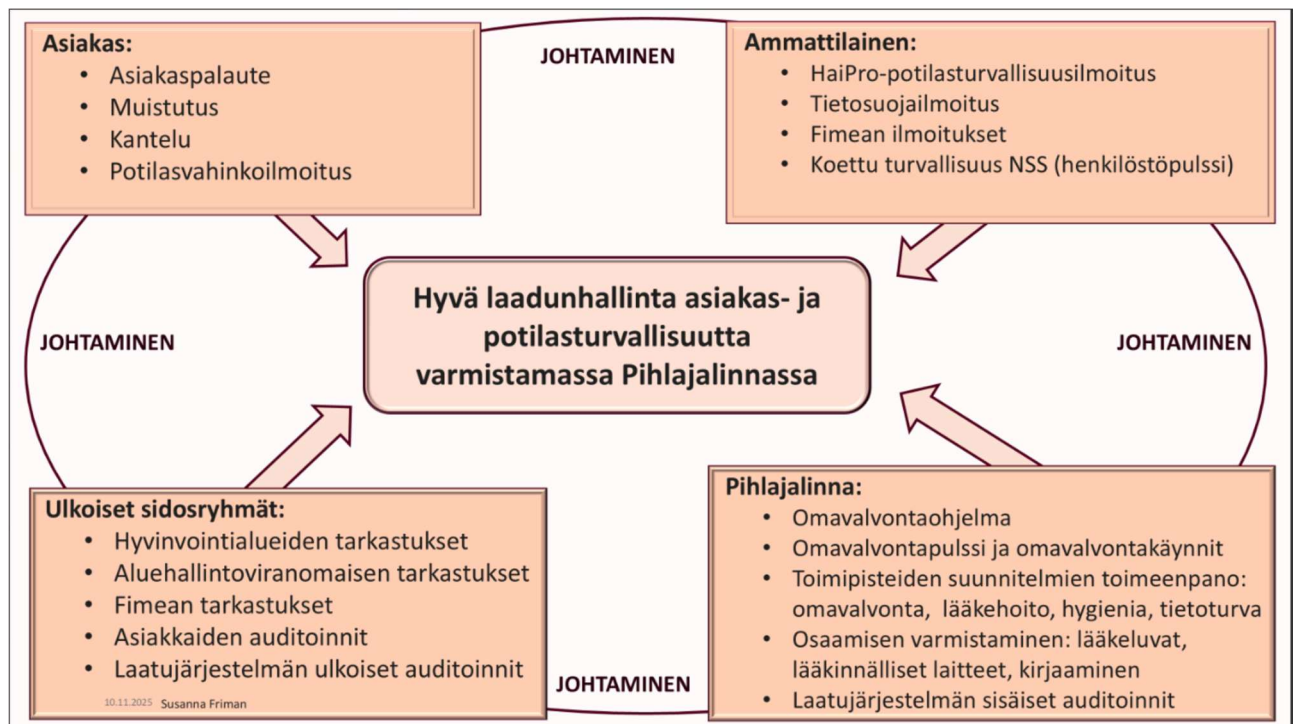
3 Palveluiden laadun ja turvallisuuden varmistaminen

Terveystenhuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakas- ja potilaskeskeisiä, vastuullisia, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja.

Selkämeren Terveys Oy havainnoi, arvioi ja kerää palautetta palveluidensa laadusta ja potilasturvallisuudesta monesta näkökulmasta eri menetelmin. Laatutyön viitekehyksenä käytetään arvonluonnin nelimaalia: 1) potilas, 2) ammattilainen, 4) terveys ja toimintakyky, 4) tuottavuus ja tehokkuus. Laadunhallintajärjestelmä on ISO 9001:2015.

Laadunhallintaa johtaa Pihlajalinnan laatujohtaja.

Kuvassa on tiivistetty käytössä olevat asiakas- ja potilasturvallisuuden ennakoin ja reaktiivisen havainnoinnin menettelyjä. Lisäksi on menettelyjä työturvallisuuden, fyysisen turvallisuuden ja tietoturvan varmistamiseksi.

Selkämeren Terveys Oy kehittää palveluitaan jatkuvan parantamisen mallilla asiakaslähtöisesti, ammattilaisiaan ja sidosryhmiään kuunnellen. Laatumittarit on integroitu myös liiketoimintaan.

3.1 Palvelujen saatavuuden varmistaminen

Selkämeren Terveys Oy tuottaa palveluita Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakkaille voimassa olevan palvelusopimuksen mukaisesti.

Palvelujen saatavuutta seurataan systemaattisesti osana omavalvontaa. Palvelutuotannossa varmistetaan, että palvelut toteutuvat asiakkaiden tarpeiden mukaisesti sekä sisällöltään, laajuudeltaan että laadultaan. Hoitoon pääsy järjestetään lainsäädännössä määriteltyjen määräaikojen puitteissa, ja mahdollisiin viiveisiin reagoidaan viipymättä korjaavin toimenpitein.

Saatavuuden varmistamiseksi Selkämeren Terveys huolehtii riittävästä ja osaavasta henkilöstöressurssista sekä palveluiden tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta.

3.2 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen

Hoidon jatkuvuus

Potilas voi valita hoitavan ammattilaisensa palvelusopimuksen mukaisesti. Hoitopolun aikana potilaan jatkuvuutta tuetaan ohjaamalla hänet mahdollisuuksien mukaan saman ammattilaisen hoitoon. Toiminnan suunnittelussa korostuvat sujuvat palveluketjut ja hoidon jatkuvuuden turvaaminen.

Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Selkämeren Terveys hyödyntää potilastiedon hallinnassa kansallisia Kanta-palveluita, mikä mahdollistaa sujuvan tiedonkulun eri sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden välillä potilaan suostumuksella. Toiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen sekä muiden palveluntuottajien kanssa potilaan kokonaisvaltaisen hoidon varmistamiseksi.

Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Selkämeren Terveiden toiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa perustuu yksikkökohtaisiin ja yhtiötason suunnitelmiin, kuten valmiussuunnitelmaan, pelastussuunnitelmaan sekä tietojärjestelmähäiriöiden toimintaohjeisiin. Toimintaa ohjaavat myös hyvinvointialueen ohjeistukset ja lainsäädäntö.

3.3 Asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden varmistaminen

Potilaan asemasta ja oikeuksista säädetään potilaslaissa, ja potilasta hoidetaan yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Mikäli potilas kieltäytyy hoidosta, hänelle tarjotaan mahdollisuuksien mukaan muu lääketieteellisesti hyväksyttävä hoitovaihtoehto.

Selkämeren Terveys kerää systemaattisesti asiakas- ja potilaspalautetta osana omavalvontaa ja toiminnan kehittämistä. Asiakaskokemuksen, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan säännöllisesti, ja kehittämistoimenpiteitä toteutetaan saadun palautteen perusteella.

3.4 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

Riittävä ja osaava sekä omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen edellytys palvelujen saatavuuden, laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa sekä palvelujen kehittämisessä. Selkämeren Terveys Oy:ssä työskentelee yleis- ja erikoislääkäreitä, hoitohenkilöstöä ja muita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaista sekä hallinnon ja tukipalveluiden ammattilaisia.

Ammattioikeuksien ja rikosrekisteriotteen tarkistaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeudet tarkistetaan Julkiterhikistä ennen työ- tai palveluntuottajasopimuksen laatimista.

Rikosrekisteriote tarkistetaan niiltä ammattilaisilta, jotka hoitavat alaikäisiä ilman huoltajia, vanhuksia tai vammaisia henkilöitä. Ohje rikosrekisteriotteen tarkastamisen piiriin kuuluvista työtehtävistä on Pihlajalinnan Tertun Esihenkilöt-sivulla. Itsenäisten ammatinharjoittajien ja palveluyrittäjien rikosrekisteriotteen tarkistamisesta vastaa valvontaviranomainen.

Perehdytys ja osaamisen kehittäminen

Perehdytys koostuu esiperehdytyksestä, yleisperehdytyksestä, joka sisältää konsernin yleisperehdytyksen ja järjestelmien perehdytyksen, tehtäväkohtaisesta perehdytyksestä ja perehdytyskertauksesta. Perehdytys toteutetaan sähköisessä oppimisympäristössä Pihlajalinna Akatemiassa ja henkilökohtaisena perehdytyksenä. Perehdytyksen toteutuminen dokumentoidaan Mepco HR-järjestelmään. Pihlajalinnan (myös Selkämeren Terveys) perehdytysprosessi on kuvattu Pihlajalinnan Tertussa ja Toimintakirjastossa Esihenkilö- ja Palveluntuottajat-sivuilla.

Ammattilaisten osaamista seurataan mm. asiakas- ja ammattilaispalautteen, potilasturvallisuusilmoitusten ja esihenkilötyön keinoin. Lääkehoidon osaaminen varmistetaan lääkeluvuin. Lääkehoidon toteuttamista koskeva ohjeistus on Pihlajalinnan Toimintakirjastossa Lääkehoito-sivulla.

Pakolliset ja muut koulutukset

Selkämeren Terveysessä on pakolliset tietoturvan, potilastiedon tietosuojan, eettisten periaatteiden ja vastuullisuuden koulutukset työsuhteisille ja palveluntuottajille Pihlajalinna Akatemiassa. Säteilytutkimuksiin lähettävien, niitä toteuttavien ja niistä vastaavien tulee suorittaa lakisääteisen säteilyturvakoulutukset.

Pihlajalinna / Selkämeren Terveys Oynjärjestää säännöllistä koulutusta esihenkilötyöhön, järjestelmiin ja kliiniseen työhön, ja kerää osallistujien palautetta koulutuksesta ja koulutustarpeista. Tietoa koulutuksista löytyy Pihlajalinnan Tertusta ja Pihlajalinna Akatemiasta.

Henkilöstökysely

Pihlajalinna ja Selkämeren Terveys toteuttaa säännöllisesti henkilöstökyselyn, joissa kysytään työkyvystä ja työhyvinvoinnista, koetusta potilasturvallisuudesta NSS, työyhteisöstä, esihenkilötyöstä ja osaamisesta. Henkilöstökyselyn tulokset käsitellään esihenkilöittäin ja yksiköittäin.

3.5 Toimitilat ja välineet

Kiinteistöjohtaja

Matti Kohonen

etunimi.sukunimi@pihlajalinna.fi

Selkämeren Terveiden käytössä olevat toimitilat on vuokrattu Pohjanmaan hyvinvointialueen toimesta Kristiinankaupungin kaupungilta, ja hyvinvointialue luovuttaa tilat Selkämeren Terveiden palvelutuotannon käyttöön.

Selkämeren Terveys vastaa tilojen käytöstä, toiminnan turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta osana palvelutuotantoa. Tilojen suunnittelussa ja käytössä huomioidaan toiminnan luonne, hygieniatason vaatimukset, potilas- ja työturvallisuus, esteettömyys sekä ergonomia ja toiminnan sujuvuus.

Tilojen palo- ja poistumisturvallisuus on suunniteltu ja toteutettu voimassa olevien määräysten mukaisesti. Tiloissa on käytössä paloilmoitin- ja murtohälytysjärjestelmät.

Tilojen ylläpito toteutetaan yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Toimipistekohtaisissa suunnitelmissa kuvataan siivoukseen, hygieniaan ja tilojen käyttöön liittyvät käytännöt, ja niiden toteutumista seurataan osana omavalvontaa. Tilojen kuntoon, turvallisuuteen tai toimivuuteen liittyvistä havainnoista ilmoitetaan viivytyksettä kiinteistön omistajalle tai muulle sovitulle taholle.

Tilojen siivous kuuluu hyvinvointialueen vastuulle, ja se on järjestetty sopimuksella Botnia Stöd Ab:n kanssa. Siivouksen sisältö ja laatuvaatimukset määritellään palvelusopimuksessa.

Jätehuollossa noudatetaan voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä. Jätteet lajitellaan asianmukaisesti, ja ongelmajätteiden käsittely toteutetaan turvallisesti ja säädösten mukaisesti. Henkilöstön perehdytyksessä varmistetaan jätehuoltoon ja lajitteluun liittyvä osaaminen.

3.6 Lääkinnälliset laitteet

Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö ja laiteosaamisen varmistaminen

Yksiköissä on nimetty laitevastaava. Lääkinnällisten laitteiden käyttöönotto ja henkilökunnan perehdytys sisältää myös lääkinnällisten laitteiden käyttökoulutuksen. Käyttökoulutukset merkitään Mepco HR-järjestelmään. Käyttöönoton yhteydessä lääkinnällisestä laitteesta merkitään laiterekisteriin yksilölliset tiedot, joiden perusteella laite voidaan myöhemmässä vaiheessa paikantaa. Käyttöönoton yhteydessä on huomioitava myös valmistajan määrittelemä käyttöympäristö sekä kaikissa sähkökäyttöisissä laitteissa potilaan ympärille muodostuva hoitoalue. Laitteen turvalliseen käyttöön liittyy laitteen käyttöön soveltuva käyttöympäristö. Laitteen käyttöympäristön määrittelee valmistaja käyttöohjeissa ja standardit, jotka määrittelevät, missä ympäristössä potilaan hoitoa voi tehdä.

Lääkinnällisten laitteiden viranomaisluvat

Käyttöönnotossa huomioidaan kaikki tarvittavat viranomaisluvat ja säädökset. Ionisoivaa säteilyä käyttävien laitteiden osalta noudatetaan säteilylain (859/2018) vaatimuksia, ja Säteilyturvakeskuksen (STUK) turvallisuuslupa tulee olla haettuna ja myönnettynä ennen laitteen käyttöönottoa.

Painelaitteiden (esim. autoklaavit) osalta laitteet ilmoitetaan Tukesin painelaiterekisteriin ennen käyttöönottoa. Painelaitteisiin liittyvät muutokset tehdään säädösten mukaisesti, ja yli 1000 barL:n laitteissa laaditaan sijoittelukuva.

Laitteiden poistossa huomioidaan viranomaislupiin liittyvät muutokset ja lopetukset. Omavalmistukseen liittyvät ratkaisut ovat luvanvaraisia ja toteutetaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Laiterekisteri ja elinkaaren hallinta

Selkämeren Terveudessa käytössä olevat lääkinälliset laitteet merkitään yksikkökohtaisiin laiterekistereihin. Laiterekisterin avulla seurataan monikäyttöisten laitteiden käyttöä, huoltoa ja elinkaarta.

Monikäyttöisiä laitteita huolletaan valmistajan ohjeiden mukaisesti. Yksikön esihenkilö tai nimetty vastuuhenkilö vastaa siitä, että laitteet huolletaan asianmukaisesti ja että huoltotoimenpiteet dokumentoidaan laiterekisteriin.

Laitteet poistetaan käytöstä hallitusti ja kierrätystä sekä tietoturva koskevat vaatimukset huomioiden. Ei-monikäyttöisten laitteiden osalta tilaus- ja hankintajärjestelmät toimivat seurannan tukena.

Lääkinälliset laitteet puhdistetaan ja tarvittaessa steriloidaan käyttöohjeiden mukaisesti. Kertakäyttöiseksi tarkoitettua tuotetta ei käytetä uudelleen.

Laitteisiin liittyvät vaaratilanteet ja läheltä piti -tilanteet ilmoitetaan organisaation käytössä olevaan Hai-pro-potilasturvallisuusjärjestelmään. Vakavista vaaratilanteista tehdään lisäksi ilmoitukset Fimealle sekä laitteen valmistajalle tai edustajalle. Ionisoivaa säteilyä tuottaviin laitteisiin liittyvistä poikkeamista ilmoitetaan myös Säteilyturvakeskukselle.

3.7 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt

Selkämeren Terveiden hygieniavastaava vastaa yksikön lähiesihenkilön työparina infektioiden torjunnan ohjeiden jalkauttamisesta yksiköissä sekä osallistuu yksikön hygieniasuunnitelman laatimiseen. Suunnitelmassa kuvataan yrityksen hygieni- ja infektioidentorjuntakäytännöt. Hygieniasuunnitelmaa käytetään henkilöstön ohjeena ja perehdytysmateriaalina. Hygieniavastaava ylläpitää infektioiden torjunnan osaamista ja jakaa ajantasaista tietoa yksikössään sekä perehdyttää uudet työntekijät Pihlajalinnan hygieni- ja infektioidentorjuntaohjeisiin. Hygieniavastaava on yrityksen yhteyshenkilö konsernin ja hyvinvointialueen hygieniahoitajalle.

Henkilöstön osaaminen ja infektioiden torjunta varmistetaan tavanomaisilla ja muilla varotoimilla sekä noudattamalla infektioiden ehkäisy- ja torjuntaohjeita sekä huolehtimalla henkilökunnan rokotussuojasta. Käsihuuhdetta tulee olla saatavilla potilaiden ja ammattilaisten käyttöön.

3.8 Lääkehoitosuunnitelma

Yksiköiden lääkehoitosuunnitelmassa kuvataan lääkehoidon turvallisen toteuttamisen menettelyt Selkämeren Terveys Oy:ssä. Yksiköiden lääkehoitosuunnitelmassa kuvataan suunnitelman laatiminen ja seuranta, lääkehoidon vastuuhenkilöt, lääkitysturvallisuuden ja lääkehoito-osaamisen varmistaminen sekä lääkehoidon toteuttamisen käytännöt. Lääkehoitosuunnitelmat katselmoidaan vähintään kerran vuodessa ja päivitetään aina käytäntöjen, toiminnan tai vastuuhenkilöiden vaihtuessa.

Selkämeren Terveiden lääkehoitosuunnitelman pohjana oleva konsernin lääkehoitosuunnitelma, yksikön lääkehoitosuunnitelman mallipohja ja lääkelupalomakkeet löytyvät Pihlajalinnan Toimintakirjastosta Lääkehoito-sivulta.

3.9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojat

Tietoturvasta ja tietosuojasta vastaava johtaja

CISO

Tero Lainpelto

etunimi.sukunimi@pihlajalinna.fi

Potilastiedon tietosuojasta vastaava johtaja

Terveidenhuollon palveluista vastaava johtaja

Niina Myllymäki

etunimi.sukunimi@pihlajalinna.fi

Selkämeren Terveys Oy:n tietosuojavastaava

Irene Ojala

etunimi.sukunimi@pihlajalinna.fi

Selkämeren Terveiden toiminnassa asiakas- ja potilastietojen käsittely perustuu lainsäädäntöön, hoitosuhteeseen sekä tarvittaessa potilaan suostumukseen. Potilastietoja käsitellään huolellisesti ja vain siinä laajuudessa kuin se on työtehtävien kannalta välttämätöntä. Potilastiedot ovat salassa pidettäviä, ja kaikkia tietojen käsittelyyn osallistuvia sitoo vaitiolovelvollisuus myös palvelussuhteen päättymisen jälkeen.

Potilastietojärjestelmien käyttö on suojattu käyttöoikeuksin ja tunnistautumisella. Käyttöoikeudet rajataan työtehtävien mukaisesti, ja tietojen käyttöä seurataan sekä valvotaan säännöllisesti. Lokitietoja tarkastetaan pistokoeluonteisesti ja epäilytilanteissa.

Potilasasiakirjoihin kirjataan hoidon suunnittelun, toteutuksen ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot selkeästi ja ymmärrettävästi. Tietojen säilytyksessä noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä säilytysaikoja koskevia määräyksiä.

Henkilöstön tulee suorittaa pakolliset tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset sekä ylläpitää osaamistaan säännöllisesti. Ohjeistukset tietosuojaan, tietoturvaan ja tietojen luovutukseen ovat henkilöstön saatavilla, ja niiden ajantasaisuudesta huolehditaan.

Jokaisella työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa tietosuojaan tai tietoturvaan liittyvistä poikkeamista ohjeiden mukaisesti. Poikkeamat käsitellään ja niiden perusteella toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Asiakkaat ja potilaat saavat tietoa henkilötietojensa käsittelystä, tarkastamisesta ja korjaamisesta organisaation verkkosivujen ja ohjeistusten kautta.

3.10 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Selkämeren Terveiden asiakas- ja potilastietojärjestelmänä käytetään Pohjanmaan hyvinvointialueen tarjoamaa Lifecare-potilastietojärjestelmää. Hyvinvointialue vastaa järjestelmän ylläpidosta, teknisestä toimivuudesta ja pääkäyttäjätöiminnoista.

Selkämeren Terveys vastaa omalta osaltaan järjestelmän asianmukaisesta käytöstä, henkilöstön perehdytyksestä sekä käyttöoikeuksien hallinnan toteuttamisesta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Käyttöoikeudet määritellään työtehtävien mukaisesti, ja järjestelmien käyttöä valvotaan osana tietoturvaa ja omavalvontaa.

Uuden työntekijän perehdytykseen kuuluu potilastietojärjestelmän käytön opastus, ja osaaminen varmistetaan ennen itsenäistä käyttöä.

Henkilötietoja sisältävistä tietojärjestelmistä tehdään tarvittaessa tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi (DPIA). Tietoturvaan liittyvistä häiriöistä ja poikkeamista tehdään ilmoitukset viranomaisille voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tietojärjestelmien käyttöä kehitetään jatkuvasti potilasturvallisuuden, tietosuojan ja toiminnan laadun varmistamiseksi.

3.11 Asiakkaan ja potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen

Potilaan asemasta ja oikeuksista säädetään potilaslaissa. Potilasta on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos potilas kieltäytyy tietyistä hoidosta tai hoitotoimenpiteistä, häntä on mahdollisuuksien mukaan hoidettava muulla lääketieteellisesti hyväksyttävällä tavalla.

Asiakaskokemus ja -palaute

Asiakkailla ja potilailla on mahdollisuus antaa palautetta suoraan hoitavalle ammattilaiselle tai yksikön asiakaspalvelulle, Selkämeren Terveiden verkkosivujen asiakaspalautelomakkeella, tekstiviestikyselyllä palvelutapahtuman jälkeen (suositteluhaluukkuus NPS) sekä paperisilla asiakaspalautekyselyillä.

Asiakaspalautelomakkeella, tekstiviestikyselyssä ja paperisella lomakkeella annetun palautteen käsittelystä vastaa johtoryhmä. Ammattilaista koskevan palautteen käsittelystä vastaa työntekijän esihenkilön ja ammatinharjoittajien kohdalla yksikön esihenkilö.

Jos potilas on tyytymätön hoitoonsa

Mikäli potilas on tyytymätön hoitoonsa tai kohteluunsa eikä asia ole selvinnyt keskustelulla, hänellä on oikeus tehdä terveydenhuollon muistutus. Muistutus voidaan tehdä sähköisesti hyvinvointialueen tarjoamalla lomakkeella tai toimittamalla se kirjallisesti. Erityisestä syystä muistutus voidaan tehdä myös suullisesti.

Lisäksi potilas voi tehdä kantelun Lupa- ja valvontavirastolle (LVV) toimijan ohjeiden mukaisesti.

Terveydenhuollon muistutus

Selkämeren terveydelle osoitetut muistutukset lähetetään Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@ovph.fi. Kirjaamosta muistutus toimitetaan sekä Selkämeren terveyden vastuulääkärille että hyvinvointialueen perusterveydenhuollon johtavalle lääkärille. Selkämeren terveyden ylilääkäri laatii vastauksen muistutukseen kahden viikon kuluessa ja lähettää sen hyvinvointialueen perusterveydenhuollon johtavalle lääkärille, joka kirjaa vastauksen Dynasty-asianhallintajärjestelmään ja toimittaa sen potilaalle.

Muistutus tehdään joko vapaamuotoisesti, digitaalisesti lomakkeella tai täyttämällä tulostettava lomake.

[Digitaalinen lomake: Muistutus potilaan asemasta ja oikeuksista](#)

[Tulostettava lomake: Muistutus potilaan asemasta ja oikeuksista](#)

Paperisen lomakkeen palautusosoite:

Pohjanmaan hyvinvointialue
Kirjaamo XA1
Hietalahdenkatu 2-4
65130 VAASA

Kantelu

Potilas tekee kantelun Lupa- ja valvontaviraston (LVV) sähköisellä lomakkeella. LVV lähettää kantelun vastattavaksi Selkämeren TerveYTEEN.

Muistutukseen ja kanteluun vastaaminen

Toimipisteen terveydenhuollosta vastaava johtaja on vastuussa muistutukseen tai kanteluun vastaamisesta. Muistutusvastaus toimitetaan potilaan toiveen mukaan potilaalle postitse tai salatulla sähköpostilla, jos osoitteen oikeellisuudesta on voitu varmistua. Kanteluvastaus toimitetaan valvontaviranomaiselle, joka toimittaa sen potilaalle. Jos valvontaviranomainen on kääntänyt sille tehdyn kantelun vastattavaksi terveydenhuollon muistutuksena, muistutusvastauksen kopio lähetetään valvontaviranomaiselle.

Muistutukset, kantelut ja niiden vastineet tallennetaan Selkämeren TerveYTEEN arkistoon. Muistutuksesta, kantelusta ja niiden vastauksista ei tehdä merkintöjä potilastietojärjestelmään.

Potilasvahinkoilmoitus

Mikäli potilas epäilee, että hänen hoidossaan on tapahtunut hoitovirhe, hän voi tehdä ilmoituksen Potilasvakuutuskeskukseen. Potilasvakuutuskeskus käsittelee Suomessa annetun terveyden- ja sairaanhoidon potilasvahinkoilmoitukset maksutta, puolueettomasti ja erillään hoitoprosessista.

Potilasasiavastaava

Hoitoonsa tai kohteluunsa tyytymättömällä potilaalla on oikeus saada apua asiansa hoitamiseen hyvinvointialueen potilasasiavastaavilta.

Potilasasiavastaavat: Meltoranta Marjut, Mäkinen Sari, Hautamäki Katja

Käynti- ja postiosoite:

Pohjanmaan hyvinvointialue
Vaasan keskussairaala, A1
Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

Puhelinnumero 06 218 1080

Puhelinaika maanantai-torstai klo 9-11 ja 12-13.

Sähköpostiosoite: potilasasiavastaava@ovph.fi (suojaamaton sähköposti)

4 Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen

4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja poikkeamien käsittely

Asiakkaiden ja potilaiden antaman palautteen lisäksi Selkämeren Terveys kerää ammattilaistensa palautetta toiminnastaan seuraavin menetelmin:

- Aloitteet
- Potilasturvallisuuden vaara- ja läheltä piti-ilmoitukset HaiPro
- Säteilyturvallisuuspoikkeamailmoitukset osana HaiProa
- Tietosuoja- ja tietoturvapoikkeamailmoitukset
- HSE lite – työturvallisuushavainnot
- Anonyymit luottamukselliset ilmoitukset ("whistle blow"-kanava)
- Toimittajareklamaatiot

Kaikki ammattilaisten ilmoituskanavien linkit ovat Pihlajalinnan Toimintakirjaston etusivulla.

Ilmoitusvelvollisuus epäkohdista

Mikäli ammattilainen havaitsee omassa tai jossain muussa toiminnassa poikkeaman tai vaaratilanteen, siitä tulee tehdä asianmukainen ilmoitus ja tarvittaessa myös ilmoittaa yksikön vastuuhenkilöille.

Esihenkilö on tarvittaessa yhteydessä johtoon tai Pihlajalinnan konsernijohtoon tilanteen ratkaisemiseksi. Jos omavalvonnalliset keinot eivät riitä mahdollisen asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantavan tapahtuman, vahingon tai vaaratilanteen tai muun vakavan puutteen korjaamiseksi, tulee asiasta myös ilmoittaa valvontaviranomaiselle tai hyvinvointialueelle.

Muu ilmoitusvelvollisuus

Lakisääteisiä ilmoitusvelvollisuuksia ovat lääkärin tartuntatauti-ilmoitus, tartuntatautiepäily, lastensuojeluilmoitus, ilmoitus iäkkään henkilön palvelutarpeesta, ilmoitus sosiaalihuollon tuen tarpeesta, syntymästä ja kuolemasta tehtävät ilmoitukset, ilmoitus heikentyneestä ajokyvystä ja ampuma-aseilmoitus. Pihlajalinnan Toimintakirjastossa Infektioiden torjunta -sivulla on ohjeistus lääkärin tartuntatauti-ilmoituksen ja tartuntatautiepäilyn ilmoittamiseksi. Muista ilmoitusvelvollisuuksista on ohjeistettu THL:n sivuilla <https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/ammattihenkilön-ilmoitusvelvollisuudet-ja-oikeudet>.

Poikkeamien käsittely

Vastuuhenkilö, jonka yksikössä poikkeama havaitaan, vastaa poikkeaman syyn selvittämisestä, sen seurausten minimoinnista ja kehitystoimista, jolla ennaltaehkäistään tai vähennetään poikkeaman toistumisen riskiä. Selvitys voidaan tehdä esimerkiksi työryhmänä tai yksikkökokouksessa. Vastuuhenkilö sopii aikataulusta ja korjaavista toimenpiteistä sekä varaa niihin tarvittavan resurssin. Korjaavista ja ehkäisevistä toimenpiteistä tiedotetaan jokaista, jota muutos koskee.

HaiPro-potilasturvallisuusilmoitusten roolit

Ilmoittaja: Ilmoituksen tekijä, kaikki Selkämeren Terveudessa toimivat ammattilaiset

Käsittelijä: Jokaisessa yksikössä on yksi tai useampi ilmoitusten käsittelijä, tyypillisesti yksikön palveluvastaava. Käsittelijän vastuulla on käsitellä potilasturvallisuusilmoitus HaiPron käsittelijänäkymässä viikon kuluessa ilmoituksen saapumisesta ja lopuksi sulkea ilmoitus.

Ylemmät vastuuhenkilöt: Mikäli käsittelijä ei voi itse käsitellä potilasturvallisuusilmoitusta tai se vaatii laajempia toimenpiteitä, käsittelijä välittää ilmoituksen eteenpäin ylemmille vastuuhenkilöille. Ylempinä vastuuhenkilöinä ovat tyypillisesti toimitusjohtaja tai vastaava lääkäri.

4.2 Vakavan vaaratapahtuman selvitys

Vakava vaaratapahtuma on tilanne, jossa asiakkaalle/potilaalle on aiheutunut tai olisi voinut aiheutua vakavaa tai huomattavaa pysyvää haittaa, tai hänen henkeensä tai turvallisuuteensa on kohdistunut vakava vaara. Vakavaksi haitaksi katsotaan tyypillisesti kuolemaan johtanut, henkeä uhannut, leikkaushoidon aloittamiseen tai jatkamiseen, pysyvään tai merkittävään vammaan, toimintaesteisyyteen tai -kyvyttömyyteen johtanut tilanne. Vakava vaaratapahtuma on myös tilanne, jossa uhka kohdistuu suureen joukkoon asiakkaita/potilaita.

Selkämeren Terveudessa vakavan vaaratapahtuman juurisyyt ja niiden edellyttämät kehittämistoimet samankaltaisten vaaratapahtumien ehkäisemiseksi käsitellään vakavien vaaratapahtumien selvitysryhmässä. Yksikön terveydenhuollosta vastaava johtaja vastaa selvityksen käynnistämisestä. Vakavan vaaratapahtuman selvittämisen toimintamalli ja raportin mallipohja ovat Pihlajalinnan Toimintakirjastossa Vakavat vaaratapahtumat-sivulla.

4.3 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä

Ammattilaisten ilmoituskanavat ovat kaikkien Selkämeren Terveiden ammattilaisten helposti saatavilla Pihlajalinnan Toimintakirjaston etusivulla. Ilmoitusten tekeminen ja ilmoituskanavat kuuluvat perehdytykseen ja niistä muistutetaan toimipisteiden esihenkilöitä toimipisteiden omavalvontapulssissa.

Yksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat toimipisteitä koskevien palautteiden käsittelystä johtoryhmän tuella. Myös alueelliset laatujohtoryhmät käsittelevät ko. alueen toimipisteitä koskevat palautteet. Palautteesta riippuen kehittämistoimi toteutetaan yksikkö-/yritys- tai konsernitason tasoisesti.

4.4 Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano

Kehittämistoimet ja niiden vastuuhenkilöt määritellään poikkeaman tai sen juurisyyanalyysin mukaan.

5 Omavalvonnan seuranta ja raportointi

5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi

Selkämeren Terveiden toiminnan laatua seurataan ja arvioidaan sisäisten auditointien, ulkoisten auditointien sekä omavalvontakäyntien avulla.

Sisäinen auditointi on Selkämeren Terveiden laadunarviointi- ja kehittämismenettely, joka perustuu Pihlajalinna-konsernissa sovellettaviin laatu-, ympäristö- ja tietoturva-vaatimuksiin (mm. ISO 9001, ISO 14001 ja ISO 27001 -viitekehykset). Auditointien tavoitteena on varmistaa, että sovitut toimintamallit ja menettelyt ovat käytössä ja toteutuvat käytännön työssä.

Auditointeja toteutetaan otantaperusteisesti eri yksiköissä suunnitelmallisesti.

Ulkoinen auditointi toteutetaan vastaavalla periaatteella, mutta sen toteuttaa organisaation ulkopuolinen taho.

Auditointien tulokset dokumentoidaan ja niitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Havaituille poikkeamille määritellään korjaavat ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet, ja niiden toteutumista seurataan.

Selkämeren Terveiden omavalvontakäynnit ovat Pihlajalinnan toimintamalli, jonka tarkoituksena on varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon vaatimusten sekä sovittujen toimintatapojen toteutuminen toimipisteissä. Omavalvontakäynti on käytännönläheinen tarkistus, jossa mahdollisiin poikkeamiin voidaan puuttua välittömästi.

Auditointien, omavalvontakäyntien sekä muiden laatua kuvaavien mittareiden tuloksia käsitellään säännöllisesti Selkämeren Terveiden johtamisrakenteissa. Tulosten perusteella tunnistettuja hyviä käytäntöjä otetaan käyttöön laajemmin ja havaittuihin poikkeamiin reagoidaan yhdenmukaisesti eri toimipisteissä.

Johdon katselmuksissa arvioidaan toiminnan laatua ja kehitystä säännöllisesti eri aikajänteillä.

Selkämeren Terveiden omavalvontaraportti koostetaan kolme kertaa vuodessa. Kehittämistoimet kirjataan neljässä kategoriassa: 1) palveluiden käyttäjien antaman palaute, 2) asiakas- ja potilasturvallisuushavainnot ja poikkeamat 3) riskienhallinta ja 4) laadunparantaminen.

5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi

HaiPro-potilasturvallisuusilmoitusten perusteella tehtävät kehittämistoimenpiteet kirjataan HaiPro-järjestelmään. Vakavien vaaratapahtumien selvityksen perusteella tehtävät kehittämistoimet ja niiden seuranta kirjataan vaaratapahtumaraporttiin.

Omavalvontasuunnitelman pohjalta laaditaan raportti kolmasti vuodessa, tammi-, touko- ja syyskuussa. Omavalvontasuunnitelman laatijat ja hyväksyjä vastaavat raportin laatimisesta. Raportti julkaistaan verkkosivuilla.

Kristiinankaupungissa 26.06.2026

Niina Myllymäki

Ylilääkäri

Terveystenhuollon palveluista vastaava johtaja